

Tällberg 10-12 Maj 2006.

- Lite om tandskydd.

Christian Haupt
Hockeyläkarföreningen.

Tällberg 10-12 Maj 2006

- Christian Haupt
- Tandläkare
- Idrottare, skadad
- Idrottsmedicin
- Aktiv ledare

Vill du se ut så här ?

Eller så här ?

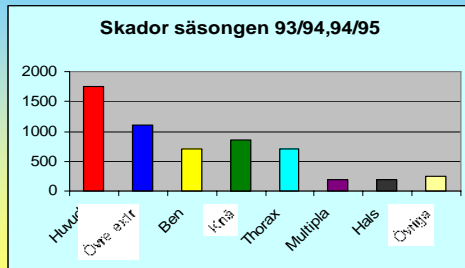
Ishockey ett slag i ansiktet ?

- En studie i förekomst och orsaker till ansiktsskador inom ishockey.
- Gäller säsongerna 1993/94 samt 1994/95.
- Grundad på Folksam's skaderapportering.

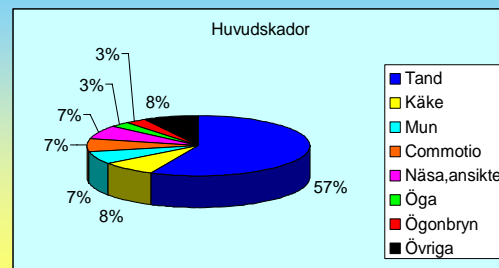
Ishockey ett slag i ansiktet ?

- 103 483 st aktiva under perioden 5910 st skador gör en skadefrekvens på 6%.
- Totalt 988 tandskador. 115 ingår slumpmässigt utvalda i studien.

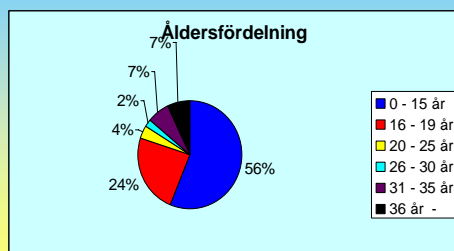
Ishockey ett slag i ansiktet ?

Ishockey ett slag i ansiktet ?

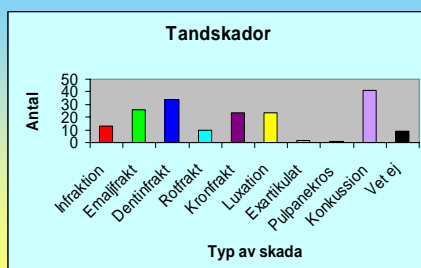
Ishockey ett slag i ansiktet ?

Ishockey ett slag i ansiktet ?

- Kostnader för skador är c:a 4 milj. Kr/år
- Av dessa är 2.3 milj. Invalditetsersättning.
- 1.2 milj. är tandskadeersättning.

Ishockey ett slag i ansiktet ?

Ishockey ett slag i ansiktet ?

Ishockey ett slag i ansiktet ?

- 70 % av tandskadorna på match
- 54 % av skadorna Div 1-3, 21 % Elitnivå.
- Flest skador med klubba men allvarligare med puck.

Ishockey ett slag i ansiktet ?

- Inga skador med galler.
- Tandskydd ger upp till 1100 % högre skydd än utan visat i studier.
- Bra / Dåliga tandskydd.
- Motstånd mot användning av aktiva/ledare.
- Spara lidande och pengar åt skadad/Samhälle.

Skador säsongen 03/04

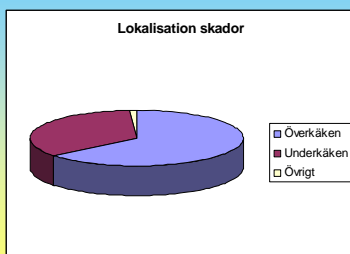
- Egen studie spelare som sökt akut div2 till landslaget.

Skador säsongen 03/04

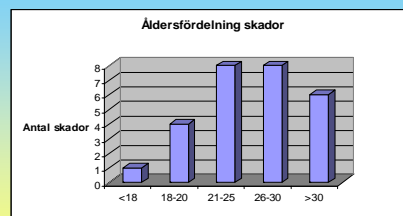
- Antal spelare 27 st
- Antal skador 37 st
- Antal tänder 80 st
- Antal ök 52 st (ca 65 %)

Leg Tandläkare
Christian Haupt
0408

Skador säsongen 03/04

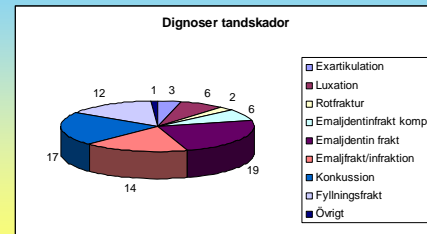
Skador säsongen 03/04

Skador säsongen 03/04

Skador säsongen 03/04

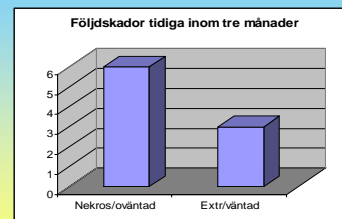

Skador säsongen 03/04

Det är 2 spelare, 4 tänder som är skadade med tandskydd.
2 st konkussion
2 st fyllningsfraktur

Leg Tandläkare
Christian Haupt
0408

Skador säsongen 03/04

Vad har hänt nu

Några studier som visar på dagsläget.
Kan vi se ett ljus i skademörkret ??

Tandskyddsregel

Måndagen den 25 augusti 2003

REGELNYHETER SÄSONGEN 2003/2004

Dokumentet innehåller nyheterna för säsongen samt några kommentarer. Regelboken i sin helhet samt en sammanställning med tillämpningar (Case Book) finns att ladda ned på Svenska Ishockeyförbundets hemsida www.swehockey.se

Regel 227 – Tandskydd

Alla J 20 spelare (födda 1984/1985), som inte bär heltäckande ansiktsskydd, skall bära godkänt (tandläkartillverkat) tandskydd. Detta gäller oavsett om spelaren deltar i en J18-match, J20-match eller seniormatch. Regeln rekommenderar även alla övriga spelare att använda tandskydd. Från och med säsongen 2003-2004 kommer tandskydd (tandläkartillverkat) att bli obligatoriskt i likhet med "visirregel TB 1:10".

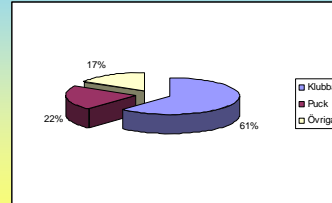
Leg Tandläkare
Christian Haupt

Studie 2005.

Skador inträffade 010901-020831	
F 1981 eller tidigare	367 st.
1982	78 st.
1983	72 st.
1984 eller senare	112 st. med galler
Totalt 629	
Skador inträffade 020901-030831	
F 1982 eller tidigare	382 st.
1983	58 st.
1984	39 st.
1985 eller senare	117 st. med galler
Totalt 596	
Skador inträffade 030901-040831	
F 1983 eller tidigare	410 st.
1984	39 st.
1985	55 st.
1986 eller senare	117 st. med galler
Totalt 621	

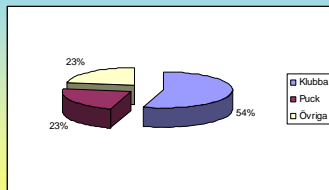
Studie 2005.

- Födda 1983 eller tidigare

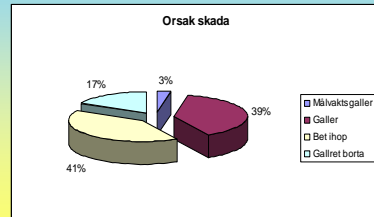
Studie 2005.

- Födda 1984-1985

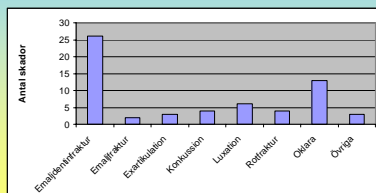
Studie 2005.

- Födda 1986 eller tidigare

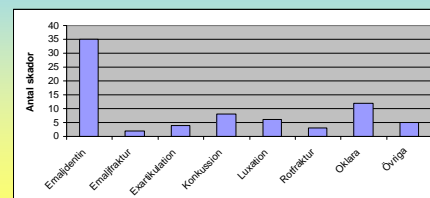
Studie 2005.

- Lokalisation födda 1983 eller tidigare

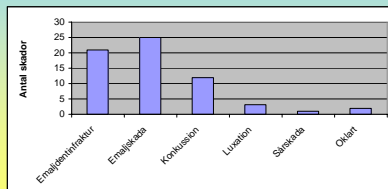
Studie 2005.

- Lokalisation födda 1984-1985

Studie 2005.

- Lokalisation födda 1986 eller tidigare

Studie 2005.

- Användandet av tandskydd

Galler	Giltigt tandskydd	Fel tandskydd	Ej tandskydd	Vet ej
3	29	10	8	26

- Av de 29 med tandskydd hade 38 % skador i överkäken mot 62 % i underkäken.

Studie 2005.

Gjorda studier	Match	Träning	Oklart
2003/2004 > 20 år	78%	22%	0
2003/2004 18-19 år	65%	35%	0
2003/2004 < 17 år	66%	34%	0
Hockey ett slag...	70%	30%	0
Tand-och käkskador..	65%	24%	11%

Studie 2005.

- Om man jämför skadebilden kan man utläsa att skadepanoramat följer det som är i tidigare studier. Dvs. att drygt 60 % ger bestående men och ytterligare 10 – 20 % kan ge följskador i form av rotresorption eller pulpanekros.
- Man kan vidare se att av de med tandskydd och skador var det 38 % skador i överkäken vilket klart visar att tandskydd hjälper mot dessa skador, att jämföra med ca 70 % i hela denna studie samt tidigare studier.

Studie 2005.

- Den slutsats vi kan dra är att skadeorsaken är lika genom åren likaså skadorna, dock ser vi en klar förändring i det åldersintervall där man använder tandskydd enligt regel.
- Skadepanoramata är lika men fördelning överkäke / underkäke har kraftigt förändrats liksom antal skador i denna grupp. Detta trots att regeln mycket långt ifrån efterlevs.
- Vår fråga i rubriken kan alltså redan efter två säsonger med tandskydd besvaras med att visst hjälper tandskydd. Det studien visar är att vi kan inte få bort alla skador framför allt i underkäken dock kan vi minska samt begränsa verkningarna av skador i överkäken.

Studie 2005.

www.folksam.se/forsakring/idrott/index.htm

christian@tandvardsteamethaupt.se
www.tandvardsteamethaupt.se

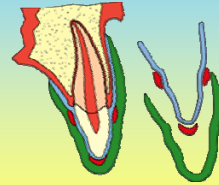
Var rädd om dina tänder,
Använd tandskydd
I alla lägen.

Tandskyddsregel

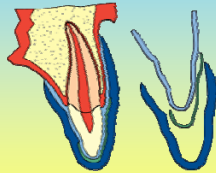
**Instruktion / normer
tandskydd säsong
03/04.**

Två lager samt
förstärkningslister.
Lägg upp kanten så
långt buccalt som
möjligt i omslagsvecket.

Tandskyddsregel

Tre lager varav ett lite
hårdare.

Tandskyddsregel

Utsträckning på modell

Tandskyddsregel

Fasa av och slipa till
alla kanter.

Tandskyddsregel

Gör impressioner occlusalt

Tandskyddsregel

Använd EVA (etylvinylacetat) som är miljövänligt och olösligt i vatten. Skall vara 2 mm + 4 mm samt en förstärkning mellan dessa lager. Har du nu gjort rätt så slipper du skador när klubbor och puckar kommer flygande.

Intyg tandskydd.

- Härmed intygas att:
- Namn:.....
- Pans nr:.....
- Klubb:.....
- Ovan spelare har av mig fått tillverkat ett tandskydd framställt enligt de normer som Svenska ishockeyförbundet och svensk Hockeyläkarförning framtagit.
- Tandskyddet är individuellt utformat och består av EVA (etylvinylacetat). Detta material är miljövänligt och olösligt i vatten.
- Materialnamn:.....
- Färg:.....
- Justeringar skall göras av behörig Tandläkare.
- Om spelare eller annan gör åverkan på ovan skydd kan skyddsförmågan kraftigt försämras än vad som är avsett.
- Datum:.....
- Namnunderskrift, Tandläkare:.....
- Stämpel

Hockeytandläkarna.

Målsättning:

- # Att verka för bra skydd till rimliga priser.
- # Att följa forskning och utvecklingen av tandskydd.
- # Att sprida kunskapen om tandskydd till kåren.
- # Att verka för att kunskapen förs in på utbildningen av tandläkare / tandtekniker.
- # Att få en bra tandförsäkring för hockeyspelare.

Leg Tandläkare
Christian Haupt

Hockeytandläkarna

På gång just nu.

- # Studie om syreupptagning.
- # Påverka ledare / domare.
- # Bättre försäkringar.
- # Föreläsningar.
- # Nätverket.
- # Commotio ?

Hockeytandläkarna.

- Många juniorer vill ha tandskydd.
- Hur skall dessa utformas ?
- Skall vi göra tandskydd på spelare med galler.
- Skyddar det mot Commotio ?

Hockeytandläkarna.

Schematisk bild varför tandskydd är viktigare än hjälm hos hockey-spelare.

Född	2001	2002	2003	2004	2005	Totalt
1956				1		1
1972	19	9	10	16	10	64
1973	21	19	13	10	4	67
1974	34	26	22	20	9	111
1975	42	30	24	17	12	125
1976	30	35	27	17	23	132
1977	54	33	40	31	17	175
1978	46	47	30	22	20	165
1979	38	46	42	36	17	179
1980	55	57	47	37	48	244
1981	40	60	50	40	29	219
1982	59	71	61	59	47	297
1983	56	65	68	61	38	288
1984	8	25	34	57	46	180
1985	12	13	39	62	58	184
1986	21	21	23	43	57	165
1987	19	19	18	20	51	127
1988	8	17	22	26	25	98
1989	15	9	17	19	19	79
1990	9	11	17	22	23	82
1991	8	10	8	18	24	68
1992	3	15	17	11	17	63
1999			1			1
Totalt	671	710	699	710	680	3470

Anmälan skada.

- Anmälan till försäkringskassan om spelaren är anställd av klubben.
- Anmäl alltid till övriga försäkringsbolag.
- Anmäl idrottsskada till Folksam.

Leg Tandläkare
Christian Haupt

Anmälan skada.

- LAF kan tillämpas på idrottsmän under förutsättning att de är att betrakta som arbetstagare inom den allmänna försäkringen. Inkomster i samband med idrottsutövning bör ge rätt till socialförsäkringsförmåner.

Leg Tandläkare
Christian Haupt

Anmälan skada.

- Det är en fördel att ha arbetsskada då skadan är öppen hela livet om man kan hänvisa till detta.
- För att få invaliditetsersättning och bestående men måste man anmäla till sitt försäkringsbolag.
- Om inte lön Folksam som ger 60 % av ett basbelopp i ersättning.

Christian Haupt

Anmälan skada.

- Ansökan om ersättning enligt arbetsskadeförsäkringen:
Man handlägger inte skadan om inte ersättning söks. Problem om man har ungdomar som får ersättning av Landstinget. Skicka då speciellt intyg.

Leg Tandläkare
Christian Haupt

Anmälan skada.

- Förhandsprövning:
Beskrivning av skadan.
Om möjligt status före skadan.
Röntgen (Om möjligt även före skadan)
Kostnadsförslag (Ta med us samt 1:a årets efterkontroller)
Aktuell prislista.

Leg Tandläkare
Christian Haupt

Anmälan skada.

TIPS VID SKADOR.

Ta noga röntgen gärna foto.

Skriv noga traumajournal.

Tänk igenom kostnader vid FHP på en gång. Tex undersökning och efterkontroller.

Om spelaren flyttar kontakta gärna ny klubbs tandläkare för kontroller.

***Tack för visat
intresse***

